

شعر نغز

(بیاض شعر فارسی تاجیکی در ۷۰ سال آخر)

انتخاب: روفور عبدالنبی ستارزاده

برگردان: عبدالدین نوشین

زیر نظر حسن قریبی

مطهرات آردن

www.ketab.ir

سرشناسه	: ستارزاده، عبدالنّبی، ۱۹۴۱، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: شعر نغز (بیاض شعر فارسی تاجیکی در ۷۰ سال آخر) / انتخاب عبدالنّبی ستارزاده؛ برگردان عمرالدین نوشین؛ زیر نظر حسن قریبی.
موضوعات	: تهران، آرون، ۱۳۹۸.
موضوع	: ۵۹۲ ص.
شابک	: ۲ - ۷۱۷ - ۲۳۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸.
سبب فهرست‌نویسی	: فیبا.
موضوع	: شعر تاجیکی - قرن ۲۰ - مجموعه‌ها
موضوع	: Tajik Poetry - ۲۰ th century - Collections
موضوع	: شعر فارسی - قرن ۱۴ - مجموعه‌ها
موضوع	: Persian Poetry - ۲۰ th century - Collections
موضوع	: شعر فارسی - افغانستان - قرن ۱۴ - مجموعه‌ها
موضوع	: Persian Poetry - Afghanistan - ۲۰ th century - Collections
شناسه افزوده	: نوشین، عمرالدین، ۱۹۷۴م؛ مترجم
شناسه افزوده	: حسن، ۱۳۵۰
رده‌بندی کنگره	: ۹۱۳۵
رده‌بندی دیویی	: ۱/۰۰۸ ج ۱
شماره کتابخانه ملی	: ۵۸۱۱۱۱۶

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

شعر نغز (بیاض شعر فارسی تاجیکی در ۷۰ سال آخر)

انتخاب: پروفیسور عبدالنّبی ستارزاده

برگردان: عمرالدین نوشین

زیر نظر: حسن قریبی

ناشر: انتشارات آرون

چاپ دوم: ۱۳۹۹

چاپ صدف: ۱۰۰۰ نسخه

۹۵۰۰۰ تومان

نشانی: میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان وحید نظری،

نرسیده به خیابان منیری جاوید، پلاک ۱۰۵، واحد ۳ تلفن: ۵۱ - ۶۶۹۶۲۸۵۰

ایمیل: Arvannashr@yahoo.com وبسایت: www.Arvannashr.ir

فهرست مطالب

۷	یادداشت ویراستار .....
۹	از جدایی به سوی یگانگی .....

ایران

۲۱	پژمان بختیاری .....
۲۳	محمدحسین شهریار .....
۲۹	رهی معیری .....
۳۳	امیری فیروزکوهی .....
۳۵	مهدی حمیدی شیرازی .....
۳۷	فریدون توللی .....
۴۰	زآله بدیع اصفهانی .....
۴۵	احمد شاملو (بامداد) .....
۵۰	سیاوش کسرائی .....
۵۴	فریدون مشیری .....
۶۳	هوشنگ ابتهاج (سایه) .....
۶۹	سیمین بهبهانی .....
۷۷	نصرت رحمانی .....
۷۹	سهراب سپهری .....
۱۰۳	نادر نادرپور .....
۱۱۹	مهدی اخوان ثالث .....
۱۲۵	مهرداد اوستا .....

۱۲۷.....	منوچهر آتشی.....
۱۳۵.....	فروغ فرخزاد.....
۱۵۹.....	محمد رضا شفيعی کدکنی (سرشک).....
۱۶۴.....	حمید مصدق.....
۱۶۸.....	محمد علی سپانلو.....
۱۷۰.....	غاسطی نداد عادل.....
۱۷۷.....	علم سوسوی گرمارودی.....
۱۸۰.....	نصیر امین به.....
۱۸۸.....	علیرضا قزوینی.....
۱۹۳.....	حسن قریشی.....

افغانستان

۱۹۹.....	خلیل الله خلیلی.....
۲۱۰.....	مایل هروی.....
۲۱۲.....	ضیا قاری زاده.....
۲۱۷.....	سلیمان لایق.....
۲۲۴.....	بارق شفيعی.....
۲۳۰.....	محمود فارسی.....
۲۳۹.....	حیدری وجودی.....
۲۴۱.....	و اصف باختری.....
۲۵۸.....	رازق فانی.....
۲۶۵.....	محمد اصف فکرت.....
۲۶۹.....	رفعت حسینی.....
۲۷۲.....	رازق رویین.....
۲۷۴.....	محب بارش.....
۲۷۸.....	بیرنگ کوه نامنی.....
۲۸۱.....	پرتو نادری.....
۲۸۵.....	خلیل شگیری پولادیان.....
۲۹۰.....	قهار عاصی.....
۲۹۷.....	صالح محمد خلیق.....
۳۰۰.....	لیلا صراحت روشنی.....

۳۰۳.....	افسر رهبین
۳۰۴.....	عبدالاحد تارشوی
۳۰۶.....	حمیرا نگهت
۳۰۷.....	عبدالغفور آرزو
۳۱۰.....	لطیف پدرام
۳۱۸.....	محمد کاظم کاظمی
۳۲۲.....	عبدالسمیع حامد
۳۲۵.....	هارون رعون
۳۳۰.....	خالده روغ

تاجیکستان

۳۳۱.....	میرزا تورسون زار
۳۴۴.....	مؤمن قناعت
۳۵۵.....	عبید رجب
۳۶۶.....	قطب کرام
۳۷۴.....	مستان شیرعلی
۳۷۹.....	بازار صابر
۳۹۹.....	حدیثه
۴۰۳.....	لایق شیرعلی
۴۳۳.....	حق نظر غایب
۴۳۵.....	اردمهر (فاتح عبدالله)
۴۳۸.....	سید علی مأمور
۴۴۰.....	گل نظر
۴۴۹.....	علی محمد مرادی
۴۵۲.....	دارا نجات
۴۶۲.....	عسکر حکیم
۴۶۸.....	نور محمد نیازی
۴۶۹.....	گلر خسار
۴۷۹.....	سرمد
۴۸۲.....	ضیا عبدالله
۴۸۳.....	کمال نصرالله

۴۹۱.....	رحمت نذری.....
۴۹۶.....	زلفیه.....
۴۹۹.....	اسکندر ختلانی.....
۵۰۵.....	محمد غایب.....
۵۰۷.....	محمد علی عجمی.....
۵۱۱.....	نظام قاسم.....
۵۲۰.....	سلیم ختلانی.....
۵۲۴.....	رستم وقاب.....
۵۲۸.....	عطا میرزا چه.....
۵۳۲.....	سیاوش.....
۵۴۱.....	سلیم زرافشان.....
۵۴۷.....	آذر خش.....
۵۴۹.....	فرزانه.....
۵۶۰.....	عبدالجتار سروش.....
۵۶۳.....	آذر.....
۵۶۸.....	اسفندیار نخلر.....
۵۷۷.....	دولت صفر.....
۵۷۹.....	عمرالدین پوشین.....
۵۸۷.....	فردوس اعظم.....

یادداشت ویراستار

یکی از تلاش‌ها برای حفظ روابط فرهنگی و ادبی در آسیای میانه، از دوران گسست‌های جغرافیایی و سیاسی تا کنون تهیه مجموعه منتخب اشعار در قالب خنک‌های ادبی و بیاض‌های شعر فارسی و البته تذکرهاست. اینکه در قرن‌های ۱۳ و ۱۴ ما، «النهر یکی از مراکز تهیه و توزیع دفترهای منتخب اشعار فارسی شد هر دلیلی دائمی برای ارتباط با حوادث تاریخی آن دوره نیست. چنان‌که این نهضت در دوران حکومت بلشویک‌ها در مناطق فارسی‌زبان که بعدها در کشورهای ازبکستان و تاجیکستان پرکننده شد دوام یافت و نمونه آن بیاض شعری است که در نوادر ضیائیه (شریف‌جان مخدوم، صدر ضیاء، تهران، سروش، ۱۳۷۷) در دوران انتقال قدرت از امیران منغیتی بخارا به ارتش سرخ‌ها از آن یاد شده است.

دوران سختگیرانه حکمرانان شوروی در آسیای میانه ضربه سنگینی به زبان و طبیعتاً ادبیات کهن سال این منطقه وارد کرد. اگر ریشه نیرومند و رادمردی حامیان زبان و ادب فارسی در آن منطقه نبود، بدون شک احتمال جبران‌ناپذیری این آسیب‌ها بیش از این بود. همچنین بی‌ثباتی‌های مصروعی و بحران‌های سیاسی افغانستان و اختلاف خط در تاجیکستان در عصر حاضر، زحمت بیشتری را برای فعالان فرهنگی ایجاد کرد؛ چنان‌که حتی برای خبرگیری از هم‌پایه‌ها از نگاه‌هایی عبور می‌کردند، درحالی‌که پیش از این در اواخر دوره صفوی به بعد روابط ادبی به خود را در مناسبات سیاسی یافته بود که جزئیات آن در تذکره مذاکره‌الاصحاب ملایمی، سم‌قندی به‌وفور آمده است. بنابراین، بدون تردید تنگناهای موجود را می‌توان محمول سیاست قدرت‌های تفرقه‌انداز منطقه‌ای و بی‌تدبیری‌های داخلی دانست.

کتاب حاضر مجموعه‌ای است از منتخب شعر هفتادساله اخیر، به انتخاب استاد ارجمند، پروفسور عبدالنبی ستارزاده، رئیس بنیاد رودکی تاجیکستان، که در ادامه همان سنت «بابایی»، یعنی تهیه و تنظیم منتخب اشعار، نوری طی سالیان فراهم کرده است و شاید تقدیر تاریخی بر این بود که پیش از آنکه نشر سیریلیک آن منتشر شود به فارسی برگردان و در دسترس قرار گیرد.